

[Christmas Møller.]

lag af eet Vælgerkorps og een Valgdag, og mit Parti vil føre dette Standpunkt igennem. Jeg er overbevist om, at Forfatningskommissionen gør sit Arbejde færdigt i den Tid, der er tilmaalt, og det maa da efter min Opfattelse være naturligt hurtigst muligt at føre Forfatningskommissionens Arbejde ud i Livet. Jeg tror og haaber, at Regeringen vil medvirke hertil.

Jeg ønsker her ved Spørgsmaalet om Landets Forfatning at knytte et Par Bemærkninger til Sager Grundloven vedrørende, som efter min Opfattelse har Interesse.

Lige saa klart som det er, at den Folkeafstemning, som vi ønsker indført i Forfatningen, ikke maa være en Folkeafstemning formet saaledes, at den kan ødelægge Rigsdags og Regerings Ansvar, men at Folkeafstemningsreglerne maa formes paa en saadan Maade, at man sikrer sig mod, at Folkeafstemningsprincippet misbruges, at man er sikker paa, at der skal være en virkelig Vilje i Rigsdagen eller ude i Folket for at kræve Folkeafstemning, lige saa givet skal det ogsaa være saaledes, at der skal være en virksomhedsfuld Deltagelse i Folkeafstemningen, for at dette skal kunne faa Betydning over for Rigsdagens Beslutning.

Vi ønsker endvidere at understrege, at paa en lang Række Omraader er der ogsaa andre Ændringer i Forfatningen, som ønskes gennemført. Det vilde efter min Opfattelse være til Gavn for alle, for alle dem, der ønsker den nuværende Form for politisk Arbejde bevaret, om vi i Grundloven fik Bestemmelser indført, saaledes at vi kunde sige, at Forvaltning og Retspleje var endnu mere adskilt, end de er det i Dag. Jeg peger i saa Henseende paa, at det ikke kan bestrides, at Foreteelser i Retsplejen, som vi har set i den allersidste Tid, og som er draget frem fra vor Side, ogsaa her i Salen, er af en Art, som bevirker, at man skal være saa forsigtig som overhovedet muligt, og vi for vort Vedkommende agter at pege paa, at en Institution som Justitieombudsmanden, som følger Retsplejen paa Rigsdagens Vegne, utvivlsomt vilde være gavnlig ogsaa i vort Land, som den har været gavnlig i Sverige.

Ved Siden af de mange og store Opgaver, der melder sig, saaledes som vi har redegjort for dem igennem Behandlingerne i Vinter, og saaledes som jeg har søgt kort at trække det frem her, er det ogsaa naturligt og rimeligt at gøre et Par enkelte Bemærkninger om Forholdene i Nordslesvig

og Forholdene for Landsmænd Syd for Grænsen. Den højtærede Regering ved, at vi ikke har noget højere Ønske, end at der maa komme saa stor Samling om dette Lands sønderjyske Politik som overhovedet muligt, at der maa komme det i Tale og i Gerning, saaledes at Stat og private, kan jeg sige, kappes om at gøre den Gerning Nord for Grænsen, som er nødvendig for at udbygge denne Landsdel, som ifølge Sagens Natur har haft vanskeligere Vilkaar end nogen anden Del af Landet. Den højtærede Regering ved, at den kan samle en overvældende stor Del, ja, vel hele det danske Folk til en fast og en bestemt Politik, som klart og tydeligt siger, at selv om der østes Uret, saaledes som vi ogsaa i den allersidste Tid har set det, mod vore Landsmænd Syd for Grænsen og handles paa en Maade, som vi troede ikke skulde finde Sted, saa vil vi ikke lade os rokke en Tøddel fra den Linie, som med Hensyn til Mindretal er vor. Men vi vil ogsaa have Lov til at sige: Regering og Rigsdag, det danske Folk maa have Ret til at sige, at man ogsaa just fra tysksindede danske Statsborgeres Side skulde forståa fra, hvorledes Forholdene er i deres eget Land, at vi ogsaa har vort at værne, vi har ogsaa vort at kæmpe for. Og en Agitation som den, der paa en stor Dag for det tyske Rige misbruges til at udbrede Løbesedler i Nordslesvig, skrevet paa Tysk — saaledes som vi har erfaret det — om Stortyskland indtil Kongeaaen, gaar jeg ud fra at man ogsaa fra det ærede Medlem Hr. Schmidts Side vil tage den mest afgjorte Afstand fra.

Vi ønsker en liberal Politik paa aandelige og kulturelle Omraader, ogsaa i Forholdet mellem Dansk og Tysk; men vi ønsker, den skal være værdig, fast og bestemt, at den skal give Udtryk for, at vi har vort at værne, som andre Nationer har det.

Jeg har da for mit Vedkommende kun tilbage endnu en Gang at sige og i dybeste Alvor at fremhæve, at Vejen frem for det danske Folk, der vil handle efter sit eget Sindelags Væsen og tage fast og klar Stilling til den haardtprøvende Fremtid, vi har for os, gaar gennem Løsning af Forsvarssag og Forfatningssag. Jeg taler som den, der er rede til at lægge Haand paa Værket, og jeg føler mig forvisset om, at den danske Konservatisme vil være med mig, naar det gaelder.

Steen: Naar vi ser bort fra de økonomiske og erhvervsmæssige Problemer, som til daglig beskæftiger, og naturligt maa beskæftige, hver enkelt af os, fordi de staar i